

PROJECTE SOBRE JOAN BROSSA

PROJECTE : JOAN BROSSA

En aquest projecte intervindran les assignatures de català, castellà, educació física, plàstica i música. En aquest document s'inclouen els objectius generals, les activitats que es faran a cada matèria, el producte final que volem aconseguir i les activitats avaluatives.

OBJECTIUS PRINCIPALS

Conèixer la figura del poeta Joan Brossa, ja que l'any 2019 és el centenari del seu naixement i la Cantània és sobre ell.

Estimular la imaginació i creativitat.

Veure possibilitats de comunicació de sentiments i pensament crític a través de diferents disciplines artístiques.

ACTIVITATS / SEQÜENCIACIÓ:

La durada del projecte és un mes i mig.

Català

1. Iniciarem el projecte partint de la notícia presentada per les mestres sobre l'any Brossa.
<http://auditoricantania.blogspot.com/> i l'entrevista a Joan Brossa del programa 3x4 d'Isabel Gemio.
Parlarem de què els sembla Joan Brossa, com el definirien i en fem debat.
2. Comprensió lectora entre tots del poema **Entreacte**, analitzant el que diu, com es llegeix, explicant què són el subjecte, el verb, els adverbis, adjectius i altres paraules que no entenguin i què és una personificació i una metàfora. Individualment explicaran què han entès del poema
3. Recerca d'informació per parelles: El poema entreacte està dedicat a Pompeu Fabra. Qui és Pompeu Fabra? Perquè li dedica Joan Brossa el poema?
4. Farem la primera activitat de la proposta de la fundació Joan Brossa per conèixer l'autor, del document: Activitats introductòries cicle superior: <https://laberintsbrossians.files.wordpress.com/2016/02/cs-primc3a0ria-b.pdf>
Es tracta d'unes preguntes sobre un vídeo de Joan Brossa.
5. Itinerari Joan Brossa amb guia especialitzada els dies 14 i 15 de gener, cada grup de cinquè un dia.

6. Posarem en comú el que hem après a la sortida. sobre el poeta.

7. Seguir les Activitats introductòries cicle superior: <https://labinrossians.files.wordpress.com/2016/02/cs-primc3a0ria-b.pdf>

Parlarem a classe sobre la Guerra Civil Espanyola, la postguerra i la transició i farem un escrit sobre el context històric de l'època viscuda per Joan Brossa.

Realitzarem un taller de poesia amb una poeta del nostre barri, Laura López Granell, que oferirà diferents recursos per poder fer poesia escrita, faran uns poemes ràpids en grups de 4 i els llegiran en veu alta. La poeta ens ha portat el llibre de poesia: Poesies amb suc una selecció de poemes de Miquel Desclot i ha llegit alguns poemes per exemplificar els recursos literaris presentats . També hem incorporat el llibre a la biblioteca de l'aula per a què el llegeixin lliurement.

8. Lectura i comprensió de diferents poemes de Joan Brossa que intervenen a la Cantània

CARNAVAL

L'ocell miola.

El gat esbiega.

La cabra renilla.

El cavall bramula.

La vaca bela.

El xai lladra.

El gos gruny.

El porc udola.

El llop brama

El ruc bruela

El toro piula

El pollet rauca

La granota parrupa

El colom mugeix

El bou cloqueja

L'oca enraona

L'home escataina

La gallina refila...
Si la igualtat comporta identitat,
només som un de sol.

Partint d'aquesta poesia farem un treball de vocabulari sobre els sons dels animals i interpretarem el que Brossa volia comunicar.
Les preguntes seran les següents.

Què observes en el parlar dels animals del poema?
Quin so fa cadascú?
Perquè el poema es diu carnaval si parla d'animals i els seus sons?
Elabora petits poemes on els "personatges" també estiguin de carnaval.

PETITA ODA EN DIJOURS

Em sé fer uns peixos de fusta
panxarruts, no gaire grans;
Els empeno de llimalla
tocada amb la pedra imant.
I els acolorixo a l'oli
perquè siguin fulgurants.
Ensenyo els peixos i explico
que veurem com nedaran
tots dos sols dins una bota;
I, un cop a l'aigua posats,
demano un bocí de coca
i els dono amb una mà.
(Però, sens que ningú ho vegi,
hi barrejo pedra imant
i així sembla, pels qui miren,
que els peixos venen nedant.)
Damunt l'aigua i sota els núvols
si hi ha coses per contar!

Milers de llums brillarien
si la bota fos el mar
i els espectadors que miren
fos tota la humanitat,
i els peixos que m'engipono
fossin uns peixos navals
que llisquessin per les ones
com ocells a l'aire blau.

A partir d'aquest poema farem un exercici de comprensió lectora, ja que és un dels que cantaran a la cantània. farem les següents preguntes:

El poema explica un truc de màgia i alguna cosa més.
Subratlla de color blau la part del poema que explica el truc.
Busca el significat de les paraules que no entens.
Explica amb les teves paraules quin és el truc de màgia.

9. Per grups de 4-6 alumnes, Buscaran un concepte que vulguin representar emprant tots els tipus de poesia, l'escènica que prepararan a castellà, la poesia urbana o objecte la prepararan a plàstica i a català faran la poesia escrita.
10. Individualment, escriuran una poesia sobre qualsevol tema que es guardarà per st Jordi i farem una tarda poètica on escoltarem els poemes dels companys.
11. Preparem l'exposició a l'escola per celebrar l'any Brossa a mitjans de febrer per mostrar tots els treballs de plàstics, literaris i escènics.

Castellano

1. En aquesta matèria idearan un guió i faran una poesia escènica sobre el concepte triat a català.
2. Faran un video de la poesia escènica que s'exposarà juntament amb les altres disciplines artístiques

Plàstica

Farem diferents activitats relacionades amb la poesia visual-

- Transformaran una lletra en un altra cosa o concepte per iniciar la preparació de la expo després de veure el vídeo de Joan Brossa on explica que la A pot ser un cap de bou i hauran fet la primera activitat que proposa al fundació Brossa on interpreten dues poesies visuals
- Transformaran un objecte en poesia visual.
 - a. Hauran d'anotar a la llibreta d'esborranys el nom de 3 objectes
 - b. Davant de l'objecte escriuran la frase: em sento com...ja que d'aquesta manera faran una metàfora amb l'estat de l'objecte
 - c. Dibuiran la idea i faran un caixetí incloent la frase que han escrit.

Música

Les classes es destinaran bàsicament a l'aprenentatge i treball musical de les cançons de la Cantània.

Es farà, però, tot seguint l'esperit de Joan Brossa de jugar amb les paraules i lletres.

Treball per cançons:

1. Abecedari:
 - a. S'aprendrà la melodia 1, on hi ha totes les lletres de l'abecedari. La cançó en fa desaparèixer tres (la c, la h i la e) com el poema "Elegia al Che". Per a imitar Joan Brossa i practicar la melodia de la cançó, jugarem a "fer elegies" amb els noms dels companys de classe tot traient les lletres corresponents.
 - b. S'aprendrà la melodia 2 i es farà el mateix joc.
 - c. Finalment, 4 o 5 sessions després la mestra ensenyarà la cançó i poema "Elegia al Che"
2. Entreacte:
 - a. Quan hagin treballat el poema a classe i hagin parlat del seu significat, es treballarà i s'ensenyarà la cançó a classe.
 - b. Pràctica de cànons a partir de la cançó "La Balalaika" i treball de 5es ascendents.
3. El Jardí de la Reina
 - a. es donarà un full amb les imatges dels noms que componen la frase final del poema:

“Aquest és el caminal que voreja la font que ha mullat el cabell que han pentinat les mans que han fet ombra als ulls que brillen com el peix que ha mossegat la cinta que sosté la clau del jardí de la Reina”

- b. Abans d’ensenyar la frase de Brossa, es reptarà als alumnes que intentin fer una frase que ajunti tots els noms. Quan ho tinguin, es compartirà i es començarà a ensenyar la cançó començant pel final i anar afegint trossos de la frase.
4. Carnaval
 - a. Abans que s’ensenyi el poema corresponent de Brossa a la classe de català, es començarà a aprendre la part del principi de la cançó, on ens presenta la “bogeria” del Carnaval.

Per l’exposició... Música descriptiva

Brossa feia servir poemes visuals per a representar conceptes, però també poemes escènics, poemes literaris, poemes-objecte...

A classe de música coneixerem les músiques de grans compositors que també volien explicar conceptes, no només quedar-se en la part estètica, sinó representar imatges. Per això, escoltarem l’obra “El Riu Moldau” de Bedrich Smetana, on ens representa les fases i els llocs per on el riu va passant. El treballarem a partir d’imatges sonores i representacions gràfiques.

Link per escoltar la música: <http://fterensi.wix.com/smetana-el-moldau>

Finalment, intentarem crear una música per grups que descrigui una situació i les gravarem per a que els visitants de l’exposició la puguin veure i sentir.

PRODUCTE FINAL:

Cantània.

Exposició Brossiana a l’escola en motiu del centenari del naixement de l’autor

AVALUACIÓ FINAL

Respondran una rúbrica sobre Joan Brossa

ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA	ACTIVITATS
Dimensió comunicació oral	
Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars.	Les preguntes sobre l'audiovisual de Joan Brossa
Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa.	Lectura en veu alta dels propis poemes.
Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa utilitzant estratègies conversacionals.	Participació al debat sobre la figura de Brossa i en la conversa sobre el que aprenem a la sortida/itinerari.
Dimensió comprensió lectora	
Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents suports i formats.	Lectura de poemes
Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura.	Comprensió del poema Entreacte
Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures	Comprensió del poema Versots de Carnaval

morfosintàctiques més habituals.	
Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.	Informació sobre Pompeu Fabra
Dimensió expressió escrita	
Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.	
Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari.	Espectura de poemes individuals
Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa.	Revisió de l'ortografia i presentació dels poemes
Dimensió literària	
Llegir fragments i obres i conèixer alguns autors i autores significatius de la literatura catalana, castellana i universal.	Interès per l'obra de Joan Brossa
Crear textos amb recursos literaris per expressar sentiments, realitats i ficcions.	Creació de poemes individuals
Dimensió plurilingüe i intercultural	
Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana, i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana.	
Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, l'Estat espanyol, d'Europa i del món.	
ÀREA DE LLENGUA CASTELLANA I	

LITERATURA	
Dimensió comunicació oral	
Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars.	
Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa.	
Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa utilitzant estratègies conversacionals.	
Dimensió comprensió lectora	
Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents suports i formats.	
Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura.	
Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures morfosintàctiques més habituals.	
Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.	
Dimensió expressió escrita	
Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.	Guió de la poesia escènica
Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les	Guió de la poesia escènica

intencions i al destinatari.	
Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa.	Guió de la poesia escènica
Dimensió literària	
Llegir fragments i obres i conèixer alguns autors i autores significatius de la literatura catalana, castellana i universal.	
Crear textos amb recursos literaris per expressar sentiments, realitats i ficcions.	Guió de la poesia escènica
Dimensió plurilingüe i intercultural	
Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana, i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana.	
Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, l'Estat espanyol, d'Europa i del món.	
ÀREA DE MATEMÀTIQUES	
Dimensió resolució de problemes	
Traduir un problema a una representació matemàtica i emprar conceptes, eines i estratègies matemàtiques per resoldre'l.	
Donar i comprovar la solució d'un problema d'acord amb les preguntes plantejades.	
Fer preguntes i generar problemes de caire matemàtic.	

Dimensió de raonament i prova	
Fer conjectures matemàtiques adients en situacions quotidianes i comprovar-les.	
Argumentar les afirmacions i els processos matemàtics realitzats en contextos propers.	
Dimensió connexions	
Establir relacions entre diferents conceptes, així com entre els diversos significats d'un mateix concepte.	
Identificar les matemàtiques implicades en situacions quotidianes i escolars i cercar situacions que es puguin relacionar amb idees matemàtiques concretes.	
Dimensió comunicació i representació	
Expressar idees i processos matemàtics de manera comprensible tot emprant el llenguatge verbal (oral i escrit).	
Usar les diverses representacions dels conceptes i relacions per expressar Matemàticament una situació.	
Usar les eines tecnològiques amb criteri, de forma ajustada a la situació, i interpretar les representacions matemàtiques que ofereixen.	
ÀREA DE CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL	
Dimensió món actual	
Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats	

per trobar respostes.	
Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.	
Interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-s'hi i desplaçar-se.	
Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.	
Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur.	
Dimensió salut i equilibri personal	
Adoptar hàbits sobre alimentació, activitat física i descans amb coneixements científics, per aconseguir el benestar físic.	
Prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència.	
Prendre decisions sobre higiene i salut amb coneixements científics per a la prevenció i el guariment de malalties.	
Dimensió tecnologia i vida quotidiana	
Utilitzar materials de manera eficient amb coneixements científics i criteris tecnològics, per	

resoldre situacions quotidianes.	
Dissenyar màquines simples i utilitzar aparells de la vida quotidiana de forma segura i eficient.	
Dimensió ciutadania	
Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un entorn més just i solidari.	
Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari.	
Valorar el sistema democràtic partint del coneixement dels sistemes polítics per esdevenir futurs ciutadans i crítics.	
ÀREA DE CONEIXEMENT DEL MEDI SOCIAL I CULTURAL	
Dimensió món actual	
Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.	
Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.	Conèixer el context històric de la vida de Joan Brossa
Interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-s'hi i desplaçar-se.	

Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.	
Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur.	
Dimensió salut i equilibri personal	
Adoptar hàbits sobre alimentació, activitat física i descans amb coneixements científics, per aconseguir el benestar físic.	
Prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència.	
Prendre decisions sobre higiene i salut amb coneixements científics per a la prevenció i el guariment de malalties.	
Dimensió tecnologia i vida quotidiana	
Utilitzar materials de manera eficient amb coneixements científics i criteris tecnològics, per resoldre situacions quotidianes.	
Dissenyar màquines simples i utilitzar aparells de la vida quotidiana de forma segura i eficient.	
Dimensió ciutadania	
Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un entorn més just i solidari.	

Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari.	
Valorar el sistema democràtic partint del coneixement dels sistemes polítics per esdevenir futurs ciutadans i crítics.	
ÀREA DE RELIGIÓ	
Personal	
Autoconeixemet i iniciativa	Expressió de sentiments
Interpersonal	
Habilitats en les relacions socials	Treball en grup
Social	
Valors, hàbits i convivència	Treball en grup i d'aula
Cultura religiosa	
Relats bíblics	
EDUCACIÓ ARTÍSTICA	
Dimensió percepció, comprensió i valoració	
Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.	Actitud en l'itinerari sobre Joan Brossa Actitud en l'aprenentatge de cançons de Cantània Actitud d'escolta en l'escolta de música descriptiva.
Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.	Rúbrica sobre Joan Brossa Diàleg a classe sobre les cançons de cantània. Utilització de termes musicals (stacatto, notes llargues, melodia, ...)
Comprendre i valorar elements significatius del patrimoni artístic proper, de Catalunya i d'arreu.	Rúbrica sobre Joan Brossa

Comprendre i valorar elements significatius de la contemporaneïtat artística.	Rúbrica sobre Joan Brossa Actitud a l'hora de conèixer les cançons noves de Cantània.
Dimensió interpretació i producció	
Emprar elements bàsics del llenguatge visual amb tècniques i eines artístiques per expressar-se i comunicar-se.	Poesia objecte o poesia urbana de l'exposició.
Interpretar música vocal i instrumental amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical.	Interpretació de cançons de Cantània
Emprar elements i recursos bàsics del llenguatge escènic, per expressar-se, interpretar i comunicar-se.	Interpretació de la poesia escènica de castellà
Dimensió imaginació i creativitat	
Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics.	Transformació d'una lletra per explicar un concepte Dibuix sobre un objecte. Em sento com un... Creació de música descriptiva.
Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries.	

BIBLIOGRAFIA

Aprendre amb Joan Brossa de Glòria Bordons

Poesies amb suc una selecció de poemes de Miquel Desclot.